

Terezie Výborná:

Chrámová hudba v Jihlavě a její vývoj se zřetelem ke kůru kostela sv. Jakuba
Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta a Collegium Marianum - Týnská vyšší odborná škola, Praha 2006.

101 stran s obrazovými přílohami v textu + 40 stran příloh + 1 strana dodatku

Posudek vedoucího práce

Tomáš Slavický, v Praze 23. 5. 2006

Předkládaná práce má povahu malého monografického zpracování dějin chrámové hudby v Jihlavě, shrnujícího dosavadní vědomosti a s těžištěm v dokumentaci praxe chrámové hudby ve 20. století. Toto téma je mimořádně zajímavé zejména uvážíme-li, že Jihlava je dodnes městem proslulým vysokou úrovní sborového zpěvu a mimořádným počtem pěveckých těles. Zázemí zdejší chrámové hudby nicméně doposud čekalo na přehledné zpracování i původní dokumentční výzkum.

Práce byla původně koncipována jako nástin a přehled dějin tematu, se záměrem rekapitulovat literaturu o starších obdobích a podrobněji zpracovat 19. a 20. století. Autorka se musela vyrovnávat se značně nevyváženým stavem pramenné základny. Například z tak důležité kapitoly dějin jihlavské hudby, jakou byla činnost jihlavské koleje, se zachovalo jen několik notových fragmentů. Rovněž k 19. století téměř úplně chybí notové prameny, což není nijak výjimečné (potvrzeno konzultací s prof. J. Sehnalem), jediná významná sbírka je v soukromém majetku a není disponibilní ke zpracování. V průběhu práce proto vyvstala jako prvořadý úkol dokumentace 20. století: i když literatura chybí a relevantní prameny jsou většinou v soukromých rukou, dosud žijí pamětníci včetně poslední generace svědků hudební kultury v meziválečné dvojjazyčné Jihlavě. Zpracovat dějiny chrámové hudby v Jihlavě je tedy metodologicky i redakčně komplikovaný úkol – některé kapitoly jsou již dávno osvětleny, ovšem vyžadují kritický přístup k literatuře, jinde bylo nutné podniknout sondy do dosud nezpracovaného terénu, kde si materiál teprve říká o žádoucí formu zpracování.

Autorka v průběhu práce prokázala pohotovou orientaci v řadě subdisciplin: kromě obecné a hudební historiografie je to například paleografie (popis a určení hudebních fragmentů) a metodická výbava sociologie (rozhovory s pamětníky a jejich vyhodnocení). Kombinace různých typů pramenů vyžadovala velkou časovou i pracovní investici – prameny úřední povahy jsou uloženy v institucích různého typu a vesměs dosud odborně nezpracované. Cenné informace i odkazy na další prameny pak přinesla řada setkání s pamětníky. Součástí práce je též zdařile provedený soupis hudební sbírky a edice několika skladeb.

K přednostem předložené práce patří samostatnost, invence a nasazení při vyhledávání pramenů, pohotová práce s různými zdroji informací (odkazový aparát), přínosné paleografické kapitoly, a konečně i úroveň stylistiky, redakce a grafického zpracování, včetně cenných a vesměs doposud nezveřejněných obrazových dokumentů.

Nedořešené problémy jsou patrné pouze ve vztahu k ideálnímu a vyčerpávajícímu zpracování tematu, které snad bude i po uzavření této práce následovat. Z pohledu vedoucího práce bylo třeba práci dokončit a odevzdat v nejzajímavějším bodě: kdy původně plánovaný přehled začínal přerůstat do samostatných a původních výzkumných sond, které odkrývaly doposud netušená témata a zdroje informací. S tohoto hlediska zůstává práce určitým kompromisem mezi přehledem (téměř již přebytečně působí kompilující kapitoly např. o Mahlerově a Smetanově pobytu v Jihlavě) a původním výzkumem, sledujícím konkrétní, doposud neřešené otázky. Metodologicky obtížné bylo dále najít správný kompromis pro průchod „obojetnou“ zónou koncertních sborů, které sice nepůsobí na jihlavských kůrech a jejich podrobnější zpracování by tedy znepřehledňovalo zvolené téma, nicméně úroveň duchovní hudby v Jihlavě prokazatelně ovlivňovaly a stále kultivují. Velkým dluhem stále zůstává téma německé kultury v Jihlavě, kde je hudební historik odkázan většinou na interpretaci náhodně zachovaných jednotlivin. Na konec se sluší vytknout některé familiérnosti, vyplývající bezpochyby z osobní znalosti terénu (např. jméno „Lád'a Nosek“ pro Ladislava Noska S.I., dnes studujícího *Collegium Il Gesu* v Římě). Všechny uvedené výtky se však již vztahují k vysoké laťce, kterou si autorka sama nastavila.

Předložená práce výrazně překročila standard bakalářské práce a přináší původní badatelská zjištění. Největší přínos spatřuji v dokumentačním podchycení hudebního života Jihlavy ve 20. století (včetně kapitol o současném hudebním životě) a v přehledu dějin, který odkrývá řadu málo známých souvislostí. Dokládá zejména vzácně nepřerušenu kontinuitu úrovně kulturního života v dvojjazyčném městě, která nezanikla s vystěhováním německých občanů, ale byla i za cenu značných osobních obětí udržena a rozvinuta.

Práci hodnotím jako **výbornou a doporučuji ji k obhajobě**. Jelikož je téměř jisté, že výsledky této práce budou v budoucnu používány, přimlouvám se za to, aby byly alespoň ty nejpřínosnější kapitoly jakýmkoliv způsobem publikovány. Zároveň je zde možné vidět dobrý precedens k tomu, aby se absolventské práce i do budoucna věnovaly hudebně historickému regionálnímu výzkumu, zejména pak tematům dokumentujícím praxi vzdalujícího se 20. století.

V Praze, dne 23. 5. 2006